

[Elgaard.]

er jo, synes jeg, i allerhøjeste Grad urime- ligt, naar man først siger i Lovforslaget, at hvor der ikke er Overenskomster vedrørende Arbejdstid o. s. v., kan Loven ikke gælde, dèr kan den ikke praktiseres, dèr vil den ikke komme i Virksomhed, men samtidig holder meget stærkt og bestemt paa, at just disse Omraader, hvor hverken Minister eller Folketingsudvalg kan fastslaa, i hvilken Udstrækning Overarbejde forekommer, ogsaa skal ind under Loven.

Jeg kan ikke drage nogen anden Slutning af denne Stilling, end at man vil bruge Loven paa disse Omraader som en Murbrækker, som en Slags Middel til at opbygge en Organisation af en saadan Betydning, at man gennem denne Organisation kan fremtvinge de overenskomstmæssige Forhold, der i Dag ikke eksisterer paa disse Omraader. Men hvis dette er Formaålet, saa synes jeg, man skulde sige det lige ud, saa synes jeg ikke, det er nødvendigt, at man ligesom camouflerer dette Formaal ved at sige, at paa disse Omraader vil Loven, da en saadan Overenskomst ikke eksisterer, foreløbig ikke faa Virkning.

Med Hensyn til Virkningerne af Loven paa de Omraader, hvor den foreløbig kan anvendes, vil jeg gerne fremføre, hvad der for øvrigt ogsaa er sket tidligere, at man ser jo meget forskelligt paa Loven, efter som den bedømmes af Regeringspartiernes Repræsentanter eller af de paagældende Arbejdsgivere. De, der har deltaget i Udvalgsarbejdet, og alle, der har læst Betænkningen og Ændringsforslagene og de oplysende Dokumenter, som følger med Betænkningen, ved, at man fra forskellig Side har advaret Lovgivningsmagten mod at gennemføre en saadan Lov, fordi man, efter mit Skøn med meget gode, saglige Argumenter, kan paa-pege, at den kan faa uheldige Følger i den Forstand, at den paa visse Omraader kan fremkalde Vanskeligheder, som i Øjeblikket ikke eksisterer, Vanskeligheder, der kunde resultere i, at den paa visse Tider af Aaret og under visse Forhold ikke vilde formindske Arbejdsløsheden, men forøge den.

Jeg for mit Vedkommende har maattet anse disse alvorlige Henvendelser til Folketingsudvalget vedrørende dette Forhold for at være af stor Betydning, og de har været med til at indvirke paa Venstres Stilling til denne Sag. Men dertil maa rigtignok føjes, at selv i heldigste Tilfælde, hvis man opnaar det højeste, Ministeren og Regeringspartierne venter, vil det samlede Resultat af denne Lovs Virkninger over for det mægtige Problem,

som Arbejdsløsheden er i Øjeblikket og har været nu igennem lang Tid, kun være som en Draabe i et Hav.

Nu kan man sige: Ja, men selv om Tallet er begrænset, er det dog en Virkning, der er værd at tage med! Ja, hvis ikke det modsatte sker, hvis ikke det, der er fremført fra anden Side, betyder lige saa stort et Minus som det, man fra Regeringspartiernes Side mener at komme frem i Plus, saaledes at Minus og Plus i Virkeligheden kommer til at opveje hinanden, for saa tror jeg i hvert Fald, man skulde have ladet være med at gennemføre det.

Men naar jeg har fremsat disse Bemærkninger i Forbindelse med Betænkningens Opsummering af Folketingsudvalgets Arbejde, vil jeg dertil gerne føje et Par principielle Bemærkninger: Jeg kan ikke begribe, at Regeringspartierne under de nuværende Forhold kan mene, at denne Lovgivning har den fjerneste Forbindelse med en positiv Indsats over for Vanskelighederne paa dette specielle Omraade. Det er en saa ubegribelig fejlagtig Vurdering af de Forhold, hvorunder Menneskene arbejder, som overhovedet muligt. Denne Lov er en Bagstræbslov, det er en retirerende Lov. Det er ikke en Lov, hvormed Regeringen siger: Her er Vejen til et positivt Fremskridt, et virkeligt effektivt Fremskridt paa disse Omraader. Denne Lov har intet med Fremdrift eller med Forbedring af Tilstanden at gøre, intet som helst.

Nu vil Lovforslaget jo blive gennemført, og hvis det er muligt at konstatere Virkningerne, vil vi om kortere eller længere Tid faa dem at se. Der er for mig ingen Tvivl om, at hvis der i dette Øjeblik inden for det danske Arbejdsomraade eksisterer Overarbejde, saa er det ikke opfundet af en spidsfindig Hjerne eller af en Arbejdsgiver, der gerne vil udnytte Arbejderne, saa er det selve Livets og Arbejdets Vilkaar, der har skabt denne Tilstand. Og Regeringen og Regeringspartierne maa indrømme dette, idet de erkender, at Overarbejde ikke i alle Tilfælde pure kan afskaffes, fordi de Betingelser, der ligger bag Kravet om dette Arbejde, er af en saadan Karakter, at man ikke til enhver Tid og paa ethvert Omraade kan placere en anden ved det samme Arbejde.

Endvidere har dette Lovforslag — som ogsaa andre — Karakter af en Begrænsningslovgivning. Men hvordan tror man, at en Begrænsningslovgivning paa det arbejdsmæssige Omraade skulde kunne være et Skridt i Retning af Fremdrift? Ikke